

اطلس جامع گیتا شناسی

موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی

تأسیس ۱۳۵۱

عنوان و نام پدیدآور	: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی
اطلس جامع گیتاشناسی ۸۹-۹۰	: طرح، تهیه، کارتوگرافی رایانه‌ای و چاپ از موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی؛ تهیه و تدوین واحد پژوهش و تالیف گیتاشناسی؛ زیر نظر سعد بختیاری.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۹۶ ص، مصور(رنگی)، نقشه‌رنگی، نوادر.
فروش	: سری اطلس‌های گیتاشناسی: ۵۱۴.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۲-۳۷۲-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اطلسها
شناسه افزوده	: بختیاری، سعید، ۱۳۳۰.
شناسه افزوده	: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی. واحد پژوهش و تالیف
ردی بدی کنگره	: G1۰۲۱ ۱۳۸۹ ۶۳۸ ۱۳۸۹
ردی بدی دیوبی	: ۹۱۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۹۲۳۱۴

مُؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی

نماشگاه و فروشگاه مرکزی: تهران - میدان هفت تیر، ابتدای خیابان کریمخان زند، شماره ۱۷، کد پستی: ۱۵۸۵۹۱۷۷۱۴، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۳۴۴۱
تلفن: ۸۸۸۳۴۲۳۷۸-۸۲، نمبر: ۸۸۸۳۹۳۶۲

مرکز پخش و فروش: تهران - خیابان انقلاب اسلامی، چهارراه ولی عصر، جنب پارک دانشجو، خیابان رازی، خیابان استاد شهریار، شماره ۲۰، کد پستی: ۱۱۳۳۷۳۴۶۱۱
تلفن: ۰۶۶۷۰۳۲۲۱ و ۰۶۶۷۰۳۴۶۰ و ۰۶۶۷۱۳۶۰۳، نمبر: ۰۵۷۸۲
www.gitashenasi.com; E-mail: info@gitashenasi.com

- * اطلس جامع گیتاشناسی ۸۹-۹۰
- * تهیه و تدوین: واحد پژوهش و تالیف گیتاشناسی، زیر نظر سعید بختیاری
- * چاپ اول: تابستان ۱۳۸۹
- * چاپ: هامون
- * صحافی: هامون
- * تیراژ: ۰۰۰، ۳ جلد
- * کلیه حقوق نشر برای مؤسسه گیتاشناسی محفوظ است.

هر گونه استفاده تکثیری، تقلید و اقتباس، اسکن و کپی برداری از این اثر، اعم از الکترونیکی و چاپ، چه بصورت کامل یا بخشی از آن، یا استفاده در نرم افزارها، بدون اجازه کتبی از مؤسسه گیتاشناسی ممنوع است و متخلفین به موجب قانون حمایت از مؤلفان تحت تعقیب قضائی قرار خواهند گرفت.

بهنام خدا

علم جغرافیا از دیدگاه کارشناسان و اندیشمندان، بیان موقعیت و شرح ویژگی مکانهاست و برخی، نام جاینگاری بر آن می‌نهند. در روزگار ما دانش جغرافیا و توبوگرافی همگام با سایر علوم از ترقیات و پیشرفت‌های شگرفی بهره‌گرفته و پیوند نزدیکی با علوم زمین‌شناسی، هواشناسی، ژئوفیزیک، دورکاوی و یا به عبارت دیگر سنجش از دور و نجوم و سیاست و غیره برقرار ساخته و با چهره‌ای بس نوین پا در میدان گذارده و مشتاقان خویش را از منبع عظیم خود سیراب ساخته است.

نیاز و حس کنجدکاوی، انسانهای نخستین را از دیرباز بر آن می‌داشت تا به ناشناخته‌ها دست یابند و زیستگاه خود را از نزدیک مورد شناسایی و بررسی قرار دهد. همگام با گسترش جوامع بشری، بر این تلاش افزوده شد و شناخت و بهره‌گیری از زیستگاه آدمیان، ابعاد گستره‌ای یافت تا به حدی که در عصر حاضر به جایگاه والا و شایسته‌ای دست یافته و آگاهی از عوامل جغرافیایی و شناخت دست آوردهایی چون نقشه را بر همگان ضروری ساخته است.

از موقعیت ممتاز ژئوگرافی و توبوگرافی و به ویژه نقشه، در استراتیهای ملی و طرحهای آبادانی و نظامی و آموزشی وغیره، همگی بخوبی آگاهیم و جایگاه ارزشمند آن را به درستی می‌شناسیم و بر نیاز خود در زمینه آشنایی و ارتباط هرچه بیشتر و نزدیکتر با نقشه معتبر فیم. در همین راستاست که سازمان‌های نقشه‌برداری و نقشه‌نگاری و مؤسسات جغرافیایی و توبوگرافی پا می‌گیرند و به پاسخگویی مشتاقان و راهنمایی علاقمندان و مراجعان می‌نشینند و سعی بر آن دارند تا با علم روز پیش روند و روز به روز بر تجهیز و آماده سازی خود بیفزایند.

مؤسسه گیاتاشناسی نیز در طی سی و هشت سال فعالیت، آثار بسیاری را در زمینه جغرافیای عمومی و کاربردی منتشر نموده که مهمترین و با سابقه‌ترین آنها «اطلس کامل گیاتاشناسی» است که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۱ در زمده یکی از مهم‌ترین و پر کاربردترین اطلس‌های جغرافیایی، مورد استفاده فارسی زبانان بوده است. در طی سالیان، در مطالب و شکل ارائه این اطلس تغییرات گوناگونی صورت گرفت و ویرایش‌های متعددی از آن به چاپ رسید.

از سال ۱۳۷۹ بازیبینی و تجدید نظر اساسی در مطالب این اطلس در دستور کار مؤسسه گیاتاشناسی قرار گرفت و با توجه به تغییرات گستره‌ای که در شکل و محتوای این اطلس پدید آمد، نام آن به «اطلس جامع گیاتاشناسی» تغییر یافت و نخستین ویرایش آن در سال ۱۳۸۲ به چاپ رسید. کلیه صفحات این اطلس به صورت رایانه‌ای تهیه شده و نقشه‌های طبیعی آن نیز با استفاده از فایل‌های مجموعه «ماونتن‌های مپس» (Mountain High Maps) که توسط شرکت دیجیتال ویزدام تولید شده، به چاپ رسیده است. به منظور به روز رسانی سریعتر مطالب و اطلاعات نقشه‌ها و جدول‌ها، از سال تحصیلی ۸۴-۸۵ این اطلس به صورت سالانه منتشر می‌شود و ویرایش کنونی ششمین ویرایش سالانه محسوب می‌شود.

بخش نخست این مجموعه به مطالب عمومی زمین، منظمه شمسی و سیر تکاملی زمین از آغاز پیدایش تا کنون و همچنین خلاصه‌ای از «sistem‌های تصویر نقشه» اختصاص یافته است. بخش دوم با نقشه‌ای طبیعی از جهان آغاز گردیده و در ادامه نقشه سیاسی جهان، پوشش گیاهی جهان، آب و هوای جهان و مناطق زمانی جهان آمده است.

نقشه آسیا به صورت طبیعی و سیاسی در ابتدای بخش سوم قرار گرفته و پس از نقشه خاورمیانه، نقشه‌های متتنوعی از ایران درج گردیده است که به ترتیب عبارتند از: نقشه طبیعی، نقشه سیاسی، نقشه راهها، نقشه منابع آب و نقشه زمین‌شناسی ایران. همچنین از ویرایش سوم این مجموعه، جدول مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران نیزبا استفاده از آمارهای نفوس و مسکن آبان‌ماه ۱۳۸۵ در صفحات ۲۸ و ۲۹ اضافه شده است. لازم به ذکر است که علاوه بر ۳ استان جدید خراسان جنوبی، خراسان رضوی و خراسان شمالی، استان البرز نیز در کلیه نقشه‌های ایران مشخص شده است. به علاوه، برای اولین بار برای هر یک از همسایگان ایران و مناطق نفت خیز خلیج فارس نقشه‌های جداگانه‌ای به چاپ رسیده و در ادامه، نقشه‌هایی از برخی مناطق و کشورهای مهم قاره آسیا آمده است. نکته دیگر اینکه نقشه روییه که معمولاً جزء کشورهای اروپایی محسوب می‌گردد، به علت این که قسمت عمده خاک آن در آسیا قرار گرفته، در این بخش آمده است.

در چهارمین بخش، پس از دو نقشه طبیعی و سیاسی از اروپا، نقشه راهنمای اتحادیه اروپا (با آخرین تغییرات تا ژوئیه ۲۰۱۰)، و نقشه‌های سیاسی متعددی از کشورها و مناطق مهم اروپا آمده است. در این قسمت نیز سعی شده تا کشورها و مناطق بیشتری پوشش داده شوند. سپس در بخش پنجم پس از درج دو نقشه طبیعی و سیاسی از افریقا، سه صفحه نیز به نقشه‌های دقیق‌تر از این قاره اختصاص یافته است.

بخش ششم به قاره امریکای شمالی و مرکزی تخصیص داده شده و در بخش هفتم نیز مجموعاً ۴ نقشه طبیعی و سیاسی از قاره امریکای جنوبی و دو کشور مهم امریکای جنوبی، یعنی برزیل و آرژانتین درج شده است. سپس در طی ۳ صفحه، به نقشه‌های طبیعی و سیاسی کشورهای نواحی استرالیا و اقیانوسیه پرداخته شده و در پایان این قسمت نیز دو نقشه از مناطق پیرامونی قطب شمال و جنوب آمده است.

بخش انتهایی کتاب به معرفی کلی «کشورهای مستقل جهان» اختصاص یافته که طی آن مختصراً از اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها در قالب جداولی یکسان درج گردیده است. به علاوه، در این جداول پرچم و موقعیت هر کشور با استفاده از نقشه‌های مینیاتوری قاره آن چاپ شده است. برای تهیه جداول این بخش از آخرین متابع موجود تا تابستان ۱۳۸۹ از جمله سالنامه بریتانیکا، سالنامه فیشر، سالنامه جهان و همچنین برخی سایتهای اینترنتی استفاده گردیده است. در این بخش نرخ برابری ارزها بر اساس برابری ارزش واحد پول هر کشور در مقایسه با دلار امریکا (معادل ۱۰۵۵۰ ریال) در تابستان ۱۳۸۹ محاسبه شده است. در این ویرایش، از کوزوو به عنوان یک کشور مستقل یاد شده، ولی بیش از ۱۲۰ کشور هنوز آن را به رسمیت نشناخته‌اند.

امید است مجموعه حاضر به گوشه‌ای ولو کوچک از خواسته‌های دانش‌پژوهان و دانش‌آموزان و دانشجویان عزیز پاسخ دهد تا بر انجام وظیفه علمی و ملی خویش مفتخر باشیم. قدر مسلم آن است که استقبال هم میهنان عزیز، به ویژه فرهنگیان و فرهنگ‌دوستان از این گونه آثار و همچنین راهنمایی و ارشاد مشتاقان و صاحب‌نظران علم جغرافیا و نقشه، مارا بر آن خواهد داشت تا بیش از پیش بر تلاش خود بیفزایم و در رسیدن به هدف‌های عالی تری چون تهیه و تدوین اطلس بین‌المللی جهان کوشباشیم و از دشواری‌ها و کمبودها نهراسیم و هرگونه راهنمایی و ارائه طریق را با آگوش باز استقبال کنیم.

در پایان شایسته است تا از همکاران و مسئولین بخش‌های تدوین، کارتوگرافی، لیتوگرافی و چاپ که در آماده‌سازی این اطلس به جد کوشیده‌اند، سپاسگزار باشیم و تلاش آنان را با استقبال هم میهنان عزیز پاداش دهیم.

اروپا

صفحه	مقیاس	عنوان
۵۰	۱:۲۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی اروپا
۵۱	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اروپا
۵۲	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه راهنمای اتحادیه اروپا
۵۳	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی شمال شرقی اروپا
۵۴	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی شرق اروپا
۵۵	۱:۶,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی جنوب شرقی اروپا
۵۶	۱:۴,۶۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ایتالیا
۵۷	۱:۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی کشورهای اسکاندیناوی
۵۸	۱:۳,۱۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آلمان
۵۹	۱:۴,۷۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی فرانسه
۶۰	۱:۴,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی انگلستان
۶۱	۱:۴,۷۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اسپانیا

آفریقا

صفحه	مقیاس	عنوان
۶۲	۱:۳۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی آفریقا
۶۳	۱:۳۹,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آفریقا
۶۴-۶۵	۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی شمال آفریقا
۶۶	۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی جنوب آفریقا

امریکای شمالی

صفحه	مقیاس	عنوان
۶۷	۱:۳۳,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی امریکای شمالی
۶۸	۱:۳۴,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی امریکای شمالی
۶۹	۱:۲۲,۷۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی کانادا
۷۰	۱:۱۶,۳۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ایالات متحده امریکا
۷۱	۱:۱۲,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی امریکای مرکزی و جزایر هند غربی

امریکای جنوبی

صفحه	مقیاس	عنوان
۷۲	۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی امریکای جنوبی
۷۳	۱:۳۴,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی امریکای جنوبی
۷۴	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی برزیل
۷۵	۱:۱۳,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آرژانتین

اقیانوسیه

صفحه	مقیاس	عنوان
۷۶	۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی اقیانوسیه
۷۷	۱:۲۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اقیانوسیه
۷۸	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی استرالیا
۷۹	۱:۳۶,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سرزمین جنوبگان
۷۹	۱:۴۶,۵۰۰,۰۰۰	نقشه نواحی شمالگان

کشورهای مستقل جهان

صفحه	عنوان
۸۰-۹۶	کشورهای مستقل جهان

فهرست مطالب

زمین و منظومه شمسی

صفحه	عنوان
۵	منظومه شمسی
۶-۷	سیر تکاملی زمین از آغاز تا کنون
۸-۹	زمین و ماه
۱۰-۱۱	سیستم‌های تصویر نقشه

جهان

صفحه	مقیاس	عنوان
۱۲-۱۳	۱:۹۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی جهان
۱۴-۱۵	۱:۶۳,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی جهان
۱۶-۱۷	۱:۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه توزیع جمعیت جهان
۱۸-۱۹	-	نقشه پوشش گیاهی جهان
۲۰-۲۱	۱:۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه آب و هوای جهان
۲۲	۱:۱۲۹,۰۰۰,۰۰۰	نقشه مناطق زمانی جهان

آسیا

صفحه	مقیاس	عنوان
۲۳	۱:۵۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی آسیا
۲۴	۱:۴۴,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آسیا
۲۵	۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی خاورمیانه

ایران

صفحه	مقیاس	عنوان
۲۶-۲۷	۱:۵,۱۵۰,۰۰۰	نقشه طبیعی ایران
۲۸-۲۹	-	مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران
۳۰-۳۱	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه تقسیمات کشوری ایران
۳۲-۳۳	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه راههای ایران
۳۴	۱:۷,۷۰۰,۰۰۰	نقشه منابع آب ایران
۳۵	۱:۷,۷۰۰,۰۰۰	نقشه زمین شناسی ایران

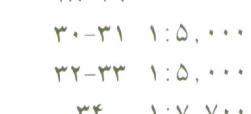
آذربایجان

صفحه	مقیاس	عنوان
۳۶	۱:۱,۹۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آذربایجان
۳۷	۱:۱,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ارمنستان
۳۸	۱:۵,۶۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ترکیه

عراق

صفحه	مقیاس	عنوان
۳۹	۱:۴,۶۷۰,۰۰۰	نقشه سیاسی عراق
۴۰	۱:۷,۳۵۰,۰۰۰	نقشه سیاسی پاکستان
۴۱	۱:۴,۷۵۰,۰۰۰	نقشه سیاسی افغانستان

افغانستان

صفحه	مقیاس	عنوان
۴۲	۱:۴,۳۵۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ترکمنستان
۴۳	۱:۴,۵۰۰,۰۰۰	نقشه عمومی خلیج فارس
۴۴	۱:۲۷,۴۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی روسیه

هنگامه

صفحه	مقیاس	عنوان
۴۵	۱:۱۱,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی هند
۴۶	۱:۱۹,۲۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی چین
۴۷	۱:۹,۸۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی قزاقستان

ژاپن

صفحه	مقیاس	عنوان
۴۸	۱:۸,۸۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ژاپن
۴۹	۱:۱۷,۳۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اندونزی

